

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Президентым иунашъохэр игъом ыкIи икьюу агъэцэкIагъэх

УФ-м и Президентэу Дмитрий Медведевым видеоконференциеу тыгъуасэ зэхицэгъагъэр пшъэрэу гъэнэфагъэу къышIыгъэхэр гъэцэкIагъэ зэрэхуыгъэхэм фэгъэхыгъагъ. Анахъэу къэралыгъом ипашэ зыгъэгумэкIэу къыхигъэщыгъэхэр ветеранхэм псэупIэ амалэу яIэхэр нахышIу шIыгъэнхэм зэрэдэлажъэхэрэр, псэупIэ-коммунальнэ фIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн иIофыгъохэр, хэбзэнчъэу ахъщэхэр зэрэрагъэкIокIы-хэрэр, ны капиталым ыкIи сабыибэ зилэ унагъохэм чIыгу Iахъхэр ятыгъэнхэм альэныкьюкIэ хэукъоныгъэу ашIыхэрэр ары. Ежъ Дмитрий Медведевым ипэублэ псалъэ къызэрэщилуагъэмкIэ, ветеранхэм псэупIэ ятыгъэным фэшI блэкIыгъэ ильэсым пстэумкIи сомэ миллиард 62-рэ къатIупщыгъ, нэбгырэ мин 170-мэ псэукIэ амалэу яIэр нахышIу ашIыгъ. Мы Iофыгъор зэшIозыхыгъахэр субъектхэм ахътых, ау джыри узыгъэгумэкIыныбэ щыI. Джащ фэдэу псэупIэ-коммунальнэ хызымэтшIа-пIэхэм япшъэрэу хэрэрагъэкIагъэхэрэр, уасэхэр зэрэдагъэкIагъэхэрэр афэгъэхыгъэ тхъаусыхэ тхылъхэр цIыф-

хэм ежъ къыфагъэхых. Ны капиталым, сабыибэ зэрыс унагъохэм чIыгу Iахъхэр ятыгъэнхэм альэныкьюкIэ Iо-фыгъохэр щылэх.

УФ-м и ЛытэкIо Палатэ ипашэу Константин Чученкэм Президентым иунашъохэр гъэцэкIагъэ зэрэхуыгъэм пчъагъэхэмкIэ ыкIи процентхэмкIэ ащигъэгъозагъ. Мылькым изегъэкIонкIэ хэукъоныгъэу ашIыхэрэм къатегу-щылэ ащ фэгъэгъэгъэщт рабочэ купэу зэхашагъэм ипашэу, Премьер-министрэм игуадзэу Виктор Зубковыр. Шъольырхэм хэуоныгъэ ягъэшIыгъэ-нымкIэ министрэу Виктор Басаргиныр ветеранхэм псэупIэ ятыгъэуагъэнымкIэ, ны капиталым ыкIи чIыгу Iахъхэм ятынкIэ Iофхэм язытет къытегушылагъ.

— Непэ зигугъу къэтшIыгъэ Iофыгъохэр зэшIохыгъэ зэрэхуыгъэрэм лы-плъэгъэныр зэгъогогъоу щымытэу хабзэ шъушIын фæе, — къариуагъ Дмитрий Медведевым къэгущылагъэхэм къауагъэр къызэфихысыжъыз. — УплъэкIунхэр тапэкIи лъыжъугъэ-кIуатэх, законыр зыукъохэрэм нахъ пхъашэу уадзэкIон фæе.

Субъектхэм япашэхэм ащыщхэм иупчIэхэр афигъэзагъэх, Iоф зыдашIэн фæхэр къыхигъэщыгъэх.

АР-м и ЛытэкIо Палатэ ипашэу ТхъакIушынэ Аслъан видеоконференциеу ужым къы-зэриуагъэмкIэ, республикэм игъэц-кIэкIо хэбзэ органхэм афэгъэзагъэхэу пстэумкIи блэкIыгъэ ильэсым пшъэрэ-лы I06-рэ Президентым къафишIыгъ. ЗэкIэри игъом ыкIи икьюу агъэцэкIа-гъэх. Ветеран нэбгырэ 46-у 2005-рэ ильэсым чэзыум хэуцогъагъэхэм псэ-упIэхэр аратыгъэх, нэужым хэуцогъэ нэбгырэ 542-м шыщэу 458-мэ псэупIэ зэрагъэгъотыным фэшI субсидиэхэр афатIупщыгъэх, 84-у къэнагъэхэм охътэ благъэм аратыгъэу тхылъхэр агъэхъа-зырых. Дмитрий Медведевым къыхигъэ-щыгъэ ны капиталым къытегушылэзэ, ятIонэрэ, ящэнэрэ сабыир къызыфэ-хуэхэрэм зэтыгъо ахъщэу сомэ мин 50 республикэм зэраритыгъэр къыуагъ. Мылькур хэбзэнчъэу зыгъэзекIохэрэм якъычIэгъэщыны правэухъумэкIо орган-хэм Iоф дашIэ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр А. Гусевым къытырихыгъэх.

Лышъхъэм иIофшIэгъу зэIукIэгъухэр

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТхъакIу-щынэ Аслъан шIокI зимыIэ медицинэ страхо-ванием и Фонд икьютамэу республикэм щылэм идиректорэу Хъагъэудж Марыет тыгъуасэ Iоф-шIэгъу зэIукIэгъу дырилагъ. БлэкIыгъэ ильэсым отделением Iофэу ышIагъэм изэфэхысыжъ-хэм, 2012-рэ ильэсым пшъэрэу зыфигъэ-уцужыхэрэм, нэмыкI Iофыгъохэм бгъуитIур атегушылагъэх.

М. Хъагъэуджым къызэриуагъэмкIэ, фондым икьютамэу Адыгеим щылэм ибюджет 2012-рэ ильэсым сомэ миллион 842-рэ хъунэу ары зэ-рагъэнэфагъэр. Ащ ипроцент 92-р медицинэ иIо-фышIэхэм лэжъапкIэу аратыщтым пэлухъашт. Страхованием ыльэныкьюкIэ УФ-м изаконода-тельствэ зэхъокIыныгъэу фэхуыгъэхэм чIыпIэ къын рагъэуцагъэх нахъ мышIэми, хэкIыпIэу щылэхэм зэряусэхэрэр, сымэджэщхэм, поликли-никэхэм зафэзыгъэзэрэ цIыфхэм яфIо-фашIэхэр шапхъэу щылэхэм адиштэу зэшIохыгъэнхэм, ахэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм анаIэ зэратырагъэтырэр къыуагъ.

— Псауныгъэр къэухъумэгъэным иучрежде-ниехэм ягъэцэкIэжъын ыкIи язэтэгъэпсыхъан мы аужырэ ильэсхэм ахъщэшхо апэлутэгъахъэми, Iэзгъу уцхэр зэрэащыфшт ахъщэр сымэджэщ-хэм афимыкьюу къало. Ащ цIыфхэр ыгъэразэ-хэрэп, сыда пIомэ ежъ яахъщэкIэ ахэм ящы-кIагъэр ащэфын фæу мэхъу. Медицинэ IэпыIэ-гъоу цIыфхэм аратыгъэр шапхъэхэм адимыштэу бэрэ къыхэкIы. Сымаджэм ипсауныгъэ зэтэзы-гъэуцожьышт Iэзгъу уцыр врачым ымыгъэфе-дэу, сыд фэдэми щылэ горэ къызэрэфыритхы-кIырэми кIэух фэшIыгъэн фæе. КIэкIэу къэпIон хъумэ, сымаджэм ыльэныкьюкIэ медицинэ иIофышIэ пшъэдэкIыжъэу ыхъырэр гъэлъшы-гъэныр нахъ тэрзэу сэлъытэ, — къыуагъ Тхъа-кIушынэ Аслъан.

Мы мэфэ дэдэм республикэм и ЛытэкIо Палатэ ипашэу Мэхъош Рэщы-дэ ригъэблэгъагъ. 2011-рэ ильэсым мы структу-рэм зэшIуихын ыльэкIыгъэм, уплэкIунэу зэхаша-гъэхэм зэфэхысыжъэу афэхуыгъэхэм, нэ-мыкIэхэми ахэр атегушылагъэх.

Р. Мэхъошым къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, бюд-жетым епхыгъэ сомэ миллиарди 3-р республи-кэм зэрэагъэфэдагъэр блэкIыгъэ ильэсым палатэм ыуплэкIугъ. Ыпэрэ ильэсхэм ялгы-тыгъэмэ, хэукъоныгъэу къыхагъэщыгъэхэм япчъагъэ нахъ макIэ хуыгъэ. Арэу щыт нахъ мы-шIэми, сомэ миллион 22-м ехъурэ бюджет ахъ-щэр зищыкIагъэм пэлумыгъэхъагъэу агъэунэ-фыгъ.

Мы Iофыгъохэм тапэкIи анаIэ атырагъэты-ныр, законыр зыукъорэ пащэхэм пшъэдэкIыжъ ягъэхыгъэныр, коррупционнэ нэшанэу мы лъэ-ныкьюм къыхафэхэрэр дэгъэзыжыгъэнхэр пшъэрэу шъхъалэу зэрэщытхэр ТхъакIушынэ Аслъан къыуагъ. АщкIэ палатэм итхъаматэ пшъэрэу гъэнэфагъэхэр фигъэуцугъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Урысые Федерацием и Президент и Указ

**Урысые Федерацием икъэралыгъо наградэхэр
афэгъэщышъэгъэнхэм ехъылагъ**

Наукэм ихэуоныгъэ иIахышхо зэрэхышIыгъагъэм ыкIи ильэсыбэ хуыгъэу шIуагъэ къытэу Iоф зэришIэрэм апае **Бэлжэнэ Мурат Безрыкьо ыкьюм** — къэралыгъо учреждение «Т.М. КIэрацэм ыцэкIэ щыт Адыгэ республикэ институтэу гуманитар ушэтынхэм апылгъыр» зыфилорэм ина-учнэ IофышIэ шъхъалэ Зэкъошныгъэм иорден фэгъэщышъэгъэнэу.

Урысые Федерацием и Президентэу Дмитрий МЕДВЕДЕВ
Москва, Кремль
мэзаем и 9, 2012-рэ ильэс
N 164

Кандидатурэм дыригъэштагъ

Адыгэ Республикэм и ЛытэкIо Палатэ ипашэу ТхъакIушынэ Аслъан АР-м ипрокурор шъхъалэ игуадзэу къагъэлъэгъогъэ КIыкI Исмахилэ тыгъуасэ Iу-кIагъ, ащ нахъ благъэу нэлусэ зыфишIыгъ, кандидатурэ зэрэдыригъаштэрэр рилуагъ.

Iофтхъабзэм хэлэжъэгъэ АР-м ипрокурор шъхъалэу Василий Пословскэр И.КIыкIым къу-лыкъу гъогоу къыкIугъэм кIэкIэу къытегушы-лагъ. УФ-м и Президент къыгъэнэфэрэ пшъэ-рылхэр республикэм шызэшIохыгъэнхэмкIэ ащ бэкIэ зэрэщыгъыгъэхэр къыуагъ.

(Тукорр).

Адыгэ Республикэм и ЛытэкIо Палатэ ипашэу ТхъакIушынэ Аслъан АР-м ипрокурор шъхъалэ игуадзэу къагъэлъэгъогъэ КIыкI Исмахилэ тыгъуасэ Iу-кIагъ, ащ нахъ благъэу нэлусэ зыфишIыгъ, кандидатурэ зэрэдыригъаштэрэр рилуагъ.

Владимир ПУТИН:

«Шагъэу щыІэхэм такъыщыуцу хъуштэп»

Мэзаем и 15-м УФ-м и Премьер-министрэу Владимир Путинэр Республикэу Татарстан икълэу Набережные Челны щылэу псауныгъэм икъэухъумэн исистемэ модернизацияе шыгъэным фэгъэхьыгъэ программэр гъэцэклагъэ зэрэхъурэм, демографием илофыгъохэм зыщатегушыІэгъэхэ зэхэсыгъо зэхичэгъагъ. Видеоконференцияе шыкІэм тетэу субъектхэр зэкІэ ащ къыхигъэлэжъагъэх.

Пстэумэ апэу демографием илофыгъохэм атегушыІагъэх. Владимир Путиным къызэриІуагъэмкІэ, 2005-рэ илээсым къыщыублагъэу 2010-рэ илээсым нэс цыфэу Урысыем щыпсэухэрэм, гурытымкІэ лытагъэу, къагъашІэрэр илээси 5-кІэ нахыгъэ хъугъэ, 2011-рэ илээсым 70-м ехъугъ. Къэхъухэрэм япчъагъэ хэпшыкІэу хэхъуагъ, дунаим ехыжырэр нахъ макІэ хъугъэ. Пэшорыгъэшъэу къызалыгъэм зыщыгугъыштыгъэхэм ар зэрэнахыбэр Правительствэм ипашэ игуапэу къыхигъэшъыгъ. Аужыр илээси 6-м къыкІоцІ сабыеу миллиони 10-м ехъу Урысыем къыхъухъагъ. Сабый къэхъугъа-кІэу дунаим ехыжырэр бэкІэ нахъ макІэ хъугъэ. Демографир нахышІу хъуным фэшІ къэралыгъом шыкІэу ыгъэфедатгъэхэм, гушыІэм пас, ны капиталым, гъомылапхъэхэм апае сертификатхэм, нэмыкІхэм яшІуагъэу къызэрэкІуагъэр Владимир Путиным къыхигъэшъыгъ.

— Арэу щытми, джыри мы

лэныкъомкІэ Іофхэр дэгъу дэдэхъу пІоным тынэсыгъэп, — къыІуагъ нэужым. — Шагъэу щыІэхэм зыпари ахэтымыгъахъомэ пстэури къызтеуцошт. Субъектхэм демографием нахъ чанэу ащылэжъэнхэ фае.

ДемографиемкІэ зиІофхэр нахышІу хъугъэхъу, къэгъэлэгъон дэгъухэр зиІэхэм ІэпыІэгъу аратыштэу Владимир Путиным къыІуагъ. Мы лэныкъомкІэ лэшэу ауж къынагъэхэми ацІэ къыриІуагъ.

Нэужым УФ-м псауныгъэм икъэухъумэнкІэ ыкІи социальнэ хэхъоныгъэхэмкІэ иминистрэу Татьяна Голиковар демографием иполитикэ зэрэлъагъэкІуатэрэм къытегушыІагъ. Ауж къинэрэ субъектхэм, Республикэу Марий Эл, Мордовием, Сахалинскэ, Псковскэ, Хабаровскэ хэкухэм япашэхэр къызэгъушыІэхэм ушъхагъу афэхъоу къыхагъэщыгъэхэм Премьер-министрэм адыригъэштагъэп, Іоф зыдашІэн фаехэм анаІэ тыраригъэдзагъ.

Псауныгъэм икъэухъумэн мо-

дернизацияе шыгъэным фэгъэхьыгъэ программэр гъэцэклагъэ зэрэхъурэм тегушыІэхэзэ, мыщ пэлухъашт ахъэу къатІушщыгъэр игъом ыкІи зищыкІагъэм пэлузыгъэхъагъэу, законым диштэу ищыкІагъэм фэдиз хигъэхъожьы-зэ медицинэм епхыгъэ учреждениехэр зэтэзыгъэпсыхъэгъэхэ субъект 35-у зыцІэ къыраІуагъэхэм апэрэхэм Адыгеир ащыщ. Видеоконференцияе ужым АР-м и Лышъхъэу ТхыакІушынэ Аслъан гушыІэгъу тызыфэхъум къызэриІуагъэмкІэ, 2011— 2012-рэ илээсхэм псауныгъэм икъэухъумэн исистемэ модернизацияе шыгъэным пэлухъанэу сомэ миллиард программэм къыдыхэлъытэгъагъ. БлэкІыгъэ илээсым миллион 528-рэ ащ пэлуагъэхъагъ. Медицинэм епхыгъэу пстэумкІи объект 49-мэ гъэцэкІэжынынхэр арашылІагъэх, сомэ миллиони 183-рэ ауасэ оборудование, сомэ миллиони 4 ауасэ компьютер техникэ къащфыгъ. Джы Іофыгъо шъхъаІэу тапекІэ зыдэлэжъэштхъу республикэм ипашэ къыхигъэщыгъэхэр жъэгъэузыр къызэузыгъэхэм зыщыІазэхэрэ диспансерыр къэлэ гупчэм рахыжынышъ, сымаджэхэмкІэ нахъ фэдэ хъушт чыпІэу жы къабзэ зыдэщыІэм ахыжынын, республикэ сымэджыным диагностикаскэ Гупчэ иІэныр арых.

ХЪУТ Нэфсэт.

Хэдзынхэм республикэр зэрафэхъазырым тегушыІагъэх

Терроризмэм пэшІуекІогъэным пас Адыгеим шызэхашгъэ комисионер оперативнэ штабымрэ тыгъуасэ зэхэсыгъоу яІагъэм тхыамэагъор шызэрихъагъ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТхыакІушынэ Аслъан. Урысыем и Президентрэ республикэм имуниципальнэ органхэм ащыщхэмрэ яхэдзынхъу гъэтхэпэм и 4-м зэхаштхэм Адыгеир зэрафэхъазырым, мы кампаниер окІофэ террористическэ актхэр къэмыхъунхэм пас шІэгъэн фаехэм, щынэгъончэным ишашхъэхэр гъэцэкІэгъэнхэм къэзэрэуэгъоигъэхэр атегушыІагъэх.

УФ-м изаконодательствэу диштэу хэдзынхэр зэхаштхэ зэрэфаер ТхыакІушынэ Аслъан пэублэм къыщыІуагъ. Ащ пас чыпІэ хэдэкІо комисионер яІофшІэн зэрэзэхаштхэрэм, хэдзыпІэ участкэхэр щынэгъончэным ишашхъэхэм зэрадиштхэрэм, нэмыкІ лэныкъохэмкІи Іофхэм изытет зыфэдэм республикэм ипашэ къакІэупчІагъ.

АР-м хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комисионер и Тхыаматэу Хъут Юрэ къызэриІуагъэмкІэ, гъэтхэпэм и 4-м зэхаштхэ хэдзынхэм республикэр афэхъазыр. Джырэ уахътэ видеокамерэхэр

хэдзыпІэ участкэхэм ачІагъэуцох, гъэтхэпэм и 1-м ехъулІэу а Іофыр аухышт. Хэдзынхэм ахэлэжъэнхъу фитыныгъэ зиІэу республикэм щыпсэу агъэу-нэфыгъэр нэбгырэ 336145-рэ мэхъу. Ахэм амакъэ зыщатын альэкІышт хэдзыпІэ чыпІэ 264-мэ Іоф ашІэшт.

Хэдзынхэр щынэгъончъэу зэхэщэгъэнхэм фэшІ джырэ уахътэ зэшІуахырэ Іофыгъохэм къатегушыІагъэх ФСБ-м АР-мкІэ и ГъэлорышІапІэу ипашэ Олег Селезневыр, АР-м хэгъэу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министертвэу ипашэ игуадзэу Евгений Долматовыр, МЧС-м и ГъэлорышІапІэу АР-м щыІэм ипашэу ГъунэжыкІо Мурат.

Хэдзын кампаниер рэхъатэу, щынэгъончъэу, законым диштэу республикэм щызэхаштхэнынр зэкІэми япшъэрылъ шъхъаІэу зэрэщытыр ТхыакІушынэ Аслъан къыкІигъэтхыгъ. АщкІэ хэти къытефэрэр шІокІ имыІэу ыгъэцэкІэнэу къафигъэпытагъ.

Зэхэсыгъом хэлэжъагъэхэр нэмыкІ Іофыгъохэм атегушыІагъэх, унэшъо гъэнэфагъэхэри ашыгъэх.

*ТХЫАРКЪОХЪО
Адам.*

ШышІэ Іофтхъабз

«Дунаим тыщыпсэуным пай»

Джары зэреджагъэхэр кІэлэ-цыкІуэхъу онкологие узыгъо Іаехэр къызэузыхэрэм ащ пэшІуекІогъэнымкІэ я Дунэе мафэ фэгъэхьыгъэ шІушІэ акцием. Ар зэфэдэкІэ Краснодар краим ыкІи ащ икълэу шъхъаІэ ащэкІо. Пчъагъэхэм къызэрагъэлъагъорэмкІэ, мы тызыхэт уахътэм адэбз (онкологие) узхэр зиІэ сабийхэм япчъагъэ краимкІэ мин 200-м лыкІэхъэ.

Псауныгъэр тын лэпІэ дэдэу хэткІи зэрэщытым нахъ гу зылыттэрэр егъэзыгъэ чыпІэ ты-зиуцокІэ ары. Анахъ тхыамыкІэ-гъо Іаеми ащыщ тиобшествэ сабий ыкІи кІэлэцыкІу сымэджэ хылылабэ гъэхъужыгъо узыр яІэу хэт зэрэхъугъэхэр. Ахэр анахъ зыфэныкъохэр апкъышъол къэзыукъэбзыжышът лы къабзэр ары. Джары донорхъу лытынынр шапхъэ зыфэхъу-

гъэхэм шъхъашэ афэшІыны ыкІи япэсыгъэр къэралыгъом афишІэн зыкІыфаер.

Мэзаем и 15-р — кІэлэцыкІу онкологие узхэр гъэкІодыгъэнхэм и Дунэе маф. «Узэкъотмэ — улъэш» пкІэнчъэу аІуагъэп. ГукІэ сымаджэр зэхэ-пшІэныр, ащ пфэлъэкІырэр фэшІэныр гукІэгъум шыщ, ар етІани сабий цыкІуэхъу шыІэ-ныгъэр зыпэ илэхэм япсауныгъэ икызытэгъэнэн-къэухъумэн епхыгъэмэ, ухэтми пфэлъэкІыштымкІэ узэблэжынынэу щытэп.

Непэ къалэу Краснодар щыкІорэ шІушІэ Іофтхъабзэу «Дунаим тыщыпсэуным пай» зыфиІорэм ипунктыбэмэ лы ащатынэу ежъ яшІоигъоныгъэкІэ цыфхэр якІуалэх. Онкологие узхэр гъэкІодыгъэнхэм пас ахэм яшІушІагъэ уасэ фэшІыгуау.

ДЗЭУКЪОЖЪ Нурмет.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илээсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зэришІэрэм, чыпІэ зыгъэлорышІэжыным ихэхъоныгъэ иІах зэрэхышхъэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Ананевский Сергей Виктор ыкъом**, муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районым» иадминистрацияе ипашэ иапэрэ гуадзэ ипшъэрылхэр пІэлэу гъэнэфагъэкІэ зыгъэцэкІэрэм.

Илээсыбэ хъугъэу шІуагъэ къытэу гъэсэныгъэм иІоф зэрэфэлэжъэрэм, къыткІэхъухъэрэ ныбжыкІэхэм яегъэджэнкІэ ыкІи япІункІэ гъэхъагъэхэр зэришІыгъэхэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Къат Замирэт Шамсудинэ ыпхъум**, Теуцожь районымкІэ къутырэу Шевченкэм и МБОУ-у «Гурыт еджапІэу N 11-м» адыгабзэмрэ литературэмрэкІэ икІэлэегъаджэ.

Электроннэ шІыкІэм тетышт

Адыгэ Республикэм и Правительствэу зычІэт Унэм тыгъуасэ зэхэсыгъо шыкІуагъ. Электроннэ правительствэ республикэм щыгъэпсыгъэным ыкІи къэралыгъо фэІо-фашІэхэр электроннэ шІыкІэм тетэу цыфхэм ягъэгъотыгъэным ар фэгъэхьыгъагъ. Іофтхъабзэм хэлэжъагъэх гъэцэкІэкІо хэбзэ ыкІи чыпІэ зыгъэлорышІэжынын органхэм яІыкІохэр.

Зэхэсыгъор АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат къызэІуихызэ, мы лэныкъом мэхъанэшхо зэриІэр, Урысые Федерацием и Президент инэплэгуу ар ренэу зэритыр ыкІи электроннэ правительствэм изэхэщэн анахъэу анаІэ зытырагъэтыр лэныкъохэм зэрэщыщыр къыІуагъ. Цыфхэмрэ гъэцэкІэкІо хэбзэ органхэмрэ язэфыштыкІэ зыфэдэщтыр мыщ епхыгъэшт. Джаш фэдэу КъумпІыл Мурат къыхигъэщыгъэхэм ащыщ электроннэ правительствэр апэу Татарстан зэрэщатгъэпсыгъэр, ащ ыуж Краснодар краим ар щыпхырашъыгъ. Тигъунэгъухэм щысэ атетхызэ, тиреспублики ащ фэдэ шІыкІэм

техъан фаеу Премьер-министрэм ылытагъ.

Электроннэ правительствэм инфраструктурэу гъэпсыгъэнымкІэ зэрэхъэрэ Іофтхъабзэхэм игъэкІотыгъэу къатегушыІагъ АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкІэ ыкІи сатыумкІэ и Министерствэу информатизацияемкІэ и ГъэлорышІапІэу ипашэу Нэпсэу Индар. АпэрэмкІэ, фэІо-фашІэу цыфхэм ябгъэгъотын фаехэр 700-м зэрэхъурэр, ау а зэкІэри зэу пшынынр зэрэмыпсынкІэр, джаш пас анахъ шъхъаІэу шыІэхэр зэрагъэнэфагъэхэр къыхигъэщыгъ. Межведомственнэ электроннэ зэдэлэжъэным исистемэ (СМЭВ) республикэм щыпхырышъыгъэным ыпшъэкІэ зыцІэ къетІогъэ министерствэр зэриІэщэкІоштыр Нэпсэу Индар къыІуагъ. СистемакІэм техъанхэм пас ящыкІэгъэшт оборудованиер шІэхъу къаІэкІэхъашт. Іофыгъоу къызыпкІырэр ахэр зыдагъэуцуштхэ чыпІэхэм якъы-

хэхын ары. Джырэ уахътэ чыпІэ 200 фэдиз агъэнэфагъ.

Универсальнэ электроннэ картхэр нэбгырэ пэпчэ иІэ зэрэхъуштым иІофи зэхэсыгъом шытегушыІагъэх. Ащ къыкІырэр — цыфым «ибазэ данных» зыфалорэр картэм итхэгъэшт, мыщ къыхеубытэ иполисахэм, ипаспорт яномерхэр. Нахъ къызэрыкІоу къэпІон зыхъукІэ, картэм ишІуагъэкІэ тыдэрэ къэралыгъо учреждение учІэхъагъэми узыфэе фэІо-фашІэр шыбгъэцэкІэн плъэкІышт: коммунальнэхэм апкІэ рылтышт, уилэжыапкІэ ащ къыхыгъэ пшышъушт, сымэджыным е поликлиникэхэм уарычІэхъашт, нэмыкІхэри. Илээс 14 зыныбжыым къыщегъэжъагъэу шІоигъоныгъэу зиІэ пстэуми ахэр аратыштхы.

Мы Іофым изэшІохын чыпІэ зыгъэлорышІэжынын органхэм япашэхэм анаІэ лэшэу тырагъэтынэу Премьер-министрэм къафигъэпытагъ, системакІэр цыфхэм зэралъагъэлэсын фаем анаІэ ащ тыраригъэдзагъ.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр лэшэу гухэкІ щыхъоу Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ иминистрэ ипшъэрылхэр зыгъэцэкІэу Кабанова Надеждэ Иван ыпхъум фэтхъауасыхэ ятэ идунай зэрихъожьыгъэм фэшІ.

— Район олимпиадэхэм рену тахэлажьэщтыгъ, — кытылуагъ Симэ. — Диктантэу адыгабзэкIэ сабийхэм атхырым нэмыкIэу текстыр адыгабзэкIэ зэрадзэкIын, грамматическэ ыкIи творческэн IофшIэн.

«Нартым» тегъэгушхо

Италием ишъолъырмэ ащыцэу Сицилием икълэу Агридженто Дунэе фольклор фестиваль-зэнэкъокъоу «Миндальное цветение» зыфиорэр шыкълуагъ. Аргентинэм, Колумбием, Индием, Болгарием, Сербием, Венгрием, Чили, Хорватием, Грузием, Белоруссием, Урысыем, зэкълэмкӀи хэгъэгу 20-мэ якъэшъокло ансамблэхэр ащ хэлэжъагъэх. УФ-м ыцӀкӀэ Адыгэ къэралыгъо университетым ильэпкӀэ ансамблэу «Нартыр» фестивалым рагъэ-блэгъагъ.

— Казань тыщыцэу Дунэе фестиваль-зэнэкъокъоу «Миндальное цветение» изэхэщакӀомэ ащыцэу Ирина Кулевам тиансамблэ лъэшэу ыгу рихьы, Италием тырагъэблэгъэнэу хъугъэ, — ело «Нартым» ихудожественнэ пашэу, Адыгэ Республикэм культурэмкӀэ изаслуженнэ Иофышэу Шагудж Казбек. — Америкэм, Азием, Африкэм, Европэм яансамблэхэр Сицилием икълэу щызэнэкъокъунхэм ыпӀкӀэ концертхэр къатыгъэх. Ансамбли 3 — 4 зэгъусэхэу пчыхъэ-зэхыхъэм хэлэжъэщтыгъэх. Куп пӀпчӀ ильэпкӀэ шэн-хабзэхэр къашъохэмкӀэ, оредышъохэмкӀэ къыгуатэщтыгъэх. Индиер, Грузиер, Мексикэр, нэмыкӀхэри тиконцертхэм къахэлэжъэщтыгъэх.

Курорт къалэу Агридженто щыт. Тарихъым епхыгъэ чыпӀэ дахэхэм ансамблэхэр ащылагъэх. Пчэгу зэ-лухыгъэхэм концертхэр къащатыщтыгъэх. Фестиваль-зэнэкъокъур мэфитӀум къыклоцӀ кӀуагъэ. Ансамблэхэм ятворчествэ уасэ фэзышӀырэ купым Францием, Мальтэ, Урысыем, нэмыкӀхэм къарыкӀыгъэхэр хэтыгъэх.

Такъикъ 12-р ба?

Фестиваль-зэнэкъокъум хэлэжъэрэмэ такъикъ 12-м къыклоцӀ якъашъохэр къагъэлъэгъонхэ фэ-ягъэ. Уахъгъэр зышӀомакӀэхэр къахӀкыгъэх. Ар телъхӀапӀэ зышӀыгъэхэм ялоф къымыкӀыгъэуи пӀы-тэ хъушт. «Нартым» къызыхӀпхын пӀэгъышӀт репертуар чӀэпхыгъэ иӀ. Ащ ишӀуагъэкӀэ программэр гъэшӀгъонэу, къашъохэр зы къэгъэгъэ Ирамышхом фэдэу гъэпсыгъагъэх.

Шъэфрыкъо Адамрэ Нешэ Нэфсэтрэ «Зэфаклор» къашӀыгъ. Псым джэ щызӀэуцугъэхэм афэгъэхыгъэ къашъом Гостэкъо Асхъад, Бгъошэ Рустам, ПӀшӀо Елизабетэ хэлэжъэх. Ижыгъэр къашъоу «Ис-льамыер» Тэтэр Шамилрэ Адыгэ Лымэтрэ къагъэлъэгъуагъ. «Лъэп-чӀасэм» Бгъошэ Рустамрэ Еутых Джэнэтрэ ясэнаущыгъэ рахьылӀи,

купкӀэу иӀэр пчэгум къыщызӀуа-хыгъ. Къэшъо зэхэтхэм ахэлэжъа-гъэх Жыкъо Игорь, Тхьаркъохъо Адамэ, Къонэ Мыхъамэт, ДыдыкӀ Залинэ, Нэшэ Риммэ, Унэрэкъо Суандэ.

Шэн-хабзэр къэзыгуатэрэр

Фестивалым Урысые Федерацием ыцӀэ къызыщыралокӀэ, Адыгэ Республикэм игугъу къашӀыщтыгъ. ТилъэпкӀэ итарихъ, шэн-хабзэхэр къашъомрэ оредышъомрэ абзӀкӀэ дунаим щягъэшӀӀным фӀшӀ купым зыкӀыныгъэ хэлъын зэрэфартиристхэм дэгъоу къагурыло-щтыгъ. ЗӀлухыгъэ пчэгухэм тиансамблэ къащитыгъэ концертхэмкӀэ цыфмэ ашӀэ хъугъагъэ. Жюрим хэтхэр ащ цыгъозагъэх.

— Тикъашъохэри, тишъуашэхэри дахэх, — къеӀуатэ Адыгэ къэралыгъо университетым тарихъымкӀэ ифакультет шеджэу, «Нартым» икълэшъуаклоу Нешэ Нэфсэт. — Адыгэ шъуашэр тицыгъэу тызылэгъухэрэр нахъ благъэу къытӀкӀуалӀэхэзэ, ашӀогъэшӀӀгъонэу упчӀэхэр къытатыщтыгъэх. Ащ фэдэ фестивалхэр пӀуныгъэм фӀлажъэх, нэмыкӀ лъэпкӀэ зэхыхъэмэ тахэлэжъэ тшӀоигъоу Адыгеим къэдгъэ-зэжыгъэ.

Къэшъуаклохэр апэрэх, шъуашэхэр...

Къэшъуаклохэр апэрэх, шъуашэхэр... Къэшъуаклохэр апэрэх, шъуашэхэр... Къэшъуаклохэр апэрэх, шъуашэхэр...

КъыдгурӀоу зы фестивалым те-клоньгъэр тӀогъогъоу къыщыдӀпхыныр зэхэщаклохэм къырамыгъэ-кӀупэу къызэрэхэкӀырэр. Адыгэ шъуашэр идэхэгъэкӀэ дунаим шашӀэ, шагъэлапӀэ. Адыгэ шъуашэм имафӀхэр ильэс кӀэс Адыгэ Республикэм, тилъэпкӀэгъухэр зыщыпсэурэ шӀолъырхэм ащызэхашэ зыхукӀэ, тилъэпкӀэ итарихъ, икуль-турэ дунаим нахышӀлоу шашӀэ-щтых.

ТафӀэраз

«Нартыр» Италием клоньм фӀшӀ творческӀэ амалэу иӀэм изаклоп узӀгупшысӀн фаягъэр. МылькукӀэ, зэхэщӀн ИофхэмкӀэ лӀпылӀгъу къы-фӀхъугъэмэ гъунэ имыӀэу тафӀэраз. «Нартыр» къызэрэтӀлӀгъугъэр къы-дӀтлӀытӀзэ, гъэзетымкӀи тхьа-шъуегъэпсэу ятӀложы, тигуапӀэу ацӀхэр къетӀлох: Хъунэго Рэщыд, Пшыжъ Щамсудин, ЕмтылӀгъ Заур-къан, Нэтхъо Азамат, БӀщыкъо Аслъан, ТӀхътэмыр Адам, Сапый Юныс, КӀэрэщӀ Анцокъу, Мэрэ-тыкъо Шыхъамбий, Шъэфрыкъо Мурат, Нэгъой Мурат, Пшыдатэ-къо Ризо, Хъурым Хъазрэт, Битэ Казбек, БӀджэнэ Ахъмэд, ПӀнэ-шъу Къэплъан, Къэтбамбэт Исма-хыл, Тхьаркъохъо Азэмат, Нэ-гъужъ АскӀэр.

Нэм ыльӀгъурэр гум шъхӀапӀэ фӀхъу. «Нартым» хэт нывжыкӀхэр Италием зэрэщылагъэхэр егъашӀи ащыгъупшӀэжыщтӀп. Тиреспубли-кӀэ дунаим нахышӀлоу шашӀӀным ялахышӀу хашӀыхагъ, къэшъуа-кло пӀпчӀ ишӀӀӀныгъэ хигъэхъуа-гъэу МыекъуапӀэ къыгъэзӀжыгъ. Пшынаоу Шорэ Мурати, пхъӀкӀы-чаоу БжӀэмыхъо Бислъани, шӀон-трыпымкӀэ къадежыушӀтыгъэ Лыхъурэе Заури лъэпкӀэ мэкъам-хэр зрагъэжынычыгъэхэм уасэ зэ-рафӀтшӀыштыр тшӀӀэрӀп. Гъунэ имыӀэу тафӀэраз. Ащ фӀдэ музы-кантхэр, къэшъуаклохэр арых тилъэпкӀэ искусствэ, тарихъыр ду-наим щязыгъашӀӀхэрэр. Тилъа-плӀхъу «Налмэсым», «Исльамы-ем» ацӀэ къызыщетӀон фӀе тхы-гъэхэр тапӀкӀэ къыхэтыушты-хэщӀ, непӀ «Нартым» шъхӀафӀэу тыфӀегушӀо, тырӀегушхо. ШӀопсэу зӀкӀэхэми.

2011-рэ ильӀэсым къыклоцӀ культурэм, искусствэм, нэмыкӀхэм афэгъэхыгъэу Адыгэ Республикэм и ЛъэпкӀэ музей ыугъоигъэр макӀӀп. Ахэр зэхӀугъоя-гъэхэу къэгъэлъэгъоньыр къызылӀухыгъэным фӀ-гъэхыгъэ зэхыхъэр тыгъуасэ музейм шыкълуагъ.

ЛъэпкӀэ музейм идиректор игуадзэу ШӀуджэн Налмэс, шӀӀӀныгъэмкӀэ ило-фышӀӀэ шъхӀалэу Тэу Аслъан, фӀ-шъхӀафмэ тызэрэшагъэзгъозагъэу 2011-рэ ильӀэсым экспонат 2551-рэ ЛъэпкӀэ музейм къыӀӀӀхыагъ. Музейм ифонд пкыгъоу хахъэрэр 287548-рэ мӀхъу. 2011-рэ ильӀэсыр археологием фӀгъэхыгъэ ИофшӀагъэхэмкӀэ баеу шы-тыгъ. Экспедицие гъэшӀӀгъонхэр зѐха-щагъэх. Асран гуашъхъэ макӀӀп къы-щычӀлахыгъэр. Тарихъ саугъэтхэр къэ-ухъумэгъэнхэм фӀшӀ республикэм иахъшӀэ зэрӀхалъхыгъэм ишӀуагъэкӀэ егъэжӀӀлӀшӀухэр ашӀыгъэх.

РСФСР-м изаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу, ансамблэу «Налмэсым» ильӀэсыбӀэрэ Иоф дзышӀӀ-гъэ БӀшкӀэкъо Масхъудэ, Урысыем иза-служеннэ сурӀэтышӀхэу ПаштӀэ Герман-рэ ПӀтӀюшӀэ ФеликсӀэр ятворчествэ фӀ-

гъэхыгъэ къэгъэлъэгъонхэм узыӀэ-пашӀэ. Уяплъызэ, тарихъым гукӀэ уха-щӀэ, сурӀэтхэр нӀгум къыкӀэуцох, уадӀ-гушӀыӀэ пшӀоигъо охъу.

Урысыем изаслуженнэ артисткэу ШъхъаклоумӀдэ Нурыет, ансамблэу «Налмэсым» иапӀэрэ директорэу БӀш-кӀэкъо Масхъудэ, МыекъопӀэ музыкӀалънэ училищым иапӀэрэ директорэу АхӀджӀо ЩӀэбанэ, нэмыкӀхэм ясурӀэтхэр, ятвор-чествэ тарихъым хӀкӀокӀӀӀхӀтхӀп. Музе-им тхыгъэхэр, пкыгъоу гъэшӀӀгъонхэр къышагъэлагъоу. БлӀкыгъэр пшӀӀ-ным, къӀкӀокӀшт уахътэм зыфӀӀгъэхъа-зырыным афӀшӀ ащ фӀдэ къэгъэлъэ-гъонхэр лъэшӀэу тыщыкӀагъэх.

СурӀэтыр ЛъэпкӀэ музейм къыщыты-рахыгъ.

НӀкӀубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛӀГЪ Нурбий.

ЗӀхъыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — ХасӀэр,
иминистрӀхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкӀырэр:
Адыгэ Республикэм
лъӀпкӀэ ИофхэмкӀэ,
ӀӀкыӀб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъӀп-
кӀэгъухэм адырӀӀэ
зӀпхыныгъэхэмкӀэ
ыкӀи къӀбар жъу-
гъэм иамалхэмкӀэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскӀэр, 236

Редактор
шъхӀалӀэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зӀдӀшыӀэр:
385000,
къ. МыекъуапӀэ,
ур. ПервомайскӀэр,
197.

Телефонхэр:
приемнӀэр:
52-16-79,
редактор шъхӀалӀэм
иапӀэрэ
гуадзӀэр:
52-49-44,
редактор гуадзӀэр-
пшӀӀӀдӀкыжъ зы-
хыӀрэ секретарыӀр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хӀутын ИофхэмкӀэ,
телерадиокъэтын-
хэмкӀэ ыкӀи зӀлӀы-
ӀэсыкӀэ амалхэмкӀэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпӀэ гъӀлоры-
шӀапӀ, зӀраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мышӀып-
къагъэу къахафӀ-
хэрэмкӀэ къэзыт-
хыгъэхэм пшӀӀӀд-
кыжъ ахы. Къа-
тхӀхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажъхэ-
рэмрэ яеплӀыкӀэ
зӀтемыфӀн ылъӀ-
кышӀт. Гъэзет-
еджӀхэм къыт-
фагъэхыӀрэ тхы-
гъэхэр зӀхӀтфы-
хэрӀп ыкӀи къэ-
зытхыгъэхэм
алӀкӀӀдгъэхъа-
жыыхэрӀп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. МыекъуапӀэ,
ур. ПионерскӀэр,
268

Пчъагъэр
4768
Индексхэр
52161
52162
Зак. 401

ХӀутыным
узщыкӀӀтхӀнӀэу щыт
уахътӀэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкӀӀтхӀгъэхэ
уахътӀэр
Сыхъатыр 18.00